

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	2 Chwefror 2017
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Arweinydd/ Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio
Teitl:	Arolwg Preswylwyr Cyngor Sir Ddinbych 2017

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn amlinellu dull diwygiedig i Arolwg Preswylwyr 2017.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r Arolwg Preswylwyr yn brawf pwysig o farn y cyhoedd ar gyfer y Cyngor. Roedd Aelodau eisiau derbyn sicrwydd y byddai'r arolwg nesaf yn cael ei ddylunio i dderbyn cyfradd ymateb well gan ddinasyddion.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn gwneud sylwadau ar y trefniadau newydd arfaethedig.

4. Manylion yr Adroddiad

Mae'r Cyngor wedi bod yn cynnal arolwg preswylwyr dwywaith y flwyddyn ers 2011, yn gofyn am farn ar amryw o bynciau, gan gynnwys pa mor wybodus mae pobl yn teimlo, effeithiolrwydd gwasanaethau i gwsmeriaid, canfyddiad cyffredinol o'r Cyngor ac ati. Yn ddiweddar mae'r arolygon hefyd wedi cynnwys cwestiynau'n ymwneud â lles a theimladau pobl.

Cynhaliwyd yr arolygon hyn gan asiantaethau allanol i ddechrau, yn bennaf drwy'r post, gan dderbyn rhwng 5,000 a 6,000 o ymatebion. Roedd cost yr ymarferion hyn oddeutu £25,000. Yn fwy diweddar, mewn ymgais i geisio lleihau'r gost i'r Cyngor, cyflawnwyd mwy o'r gwaith yn fewnol, gan gynnwys dadansoddi'r canlyniadau, a lleihau gwariant ar bostio (un o'r prif gostau). Mae cost yr arolwg wedi lleihau yn unol â hynny, i oddeutu £10,000 yn 2013 ac yna gostyngiad pellach i oddeutu £3,000 ar gyfer yr ymarfer yn 2015, a gynhaliwyd yn gyfan gwbl ar-lein.

O ganlyniad mae'r gyfradd ymateb i'r arolwg wedi lleihau, o bosib yn dangos dibyniaeth barhaus ar ddulliau cyfathrebu traddodiadol yn y sir. Denwyd 750 ymateb yn unig o ymarfer 2015, gan ei gwneud hi'n anodd dilysu'r canlyniadau'n ystadegol. Roedd Aelodau o'r farn bod y nifer yn rhy isel i fod yn ddefnyddiol ac y dylai'r arolwg nesaf geisio cynyddu nifer yr ymatebwyr, hyd yn oed os oedd hyn yn golygu mwy o gostau.

Er mwyn mynd i'r afael â'r mater hwn, dylai'r rhif targed o ymatebwyr ar gyfer arolwg 2017 fod rhwng 2000 a 3000, oherwydd y byddai hyn yn rhoi nifer digonol i ni lunio casgliadau dilys yn ystadegol. Mae gennym yr arbenigedd i ddadansoddi'r canlyniadau yn fewnol ond byddwn yn buddsoddi mewn dulliau cyfathrebu a fydd o gymorth i ni gysylltu â mwy o bobl.

- Bydd hyn yn cynnwys gohebiaeth drwy'r post yn ogystal â defnyddio gwefan y Cyngor.
- Bydd Swyddfa'r Wasg a Chyfryngau'r Cyngor yn datblygu ymgyrch ffurfiol i gefnogi'r arolwg.
- Os oes angen, byddwn yn defnyddio gwasanaethau darparwr allanol er mwyn darparu cefnogaeth wedi'i thargedu.
- Gobeithiwn y byddwn wedi datblygu Panel Dinasyddion erbyn hynny hefyd, yn seiliedig ar y bobl sydd eisoes wedi ymgysylltu â ni yn ystod Sgwrs y Sir, a bydd hyn hefyd yn ffynhonnell o ymatebwyr.
- Y bwriad yw gwario oddeutu £12,000 ar yr ymarfer ar y cyfan.

Mae amseru'r arolwg hwn yn hynod bwysig, yn enwedig yn ystod blwyddyn etholiad. Yr amser gorau ar gyfer 2017 fyddai trefnu'r arolwg preswylwyr i gyfateb â'r cyfnod ymgynghori sy'n ofynnol ar gynnwys cynllun corfforaethol newydd y Cyngor, a fydd yn ystod mis Awst - Medi. Gellir defnyddio'r arolwg i ymgynghori ar flaenoriaethau'r cynllun yn ogystal â chynnwys yr ystod graidd o gwestiynau a ddefnyddiwyd yn yr arolwg diwethaf, gan ddarparu llinell sylfaen i'r Cyngor newydd fesur ei berfformiad.

Mae hyn yn cynrychioli 'ffordd ganol' ar gyfer yr arolwg preswylwyr o safbwynt cost. Er mai dim ond cipolwg o farn y cyhoedd pan gynhaliwyd yr arolwg sydd yma, mae'n werthfawr. Rydym yn gynyddol yn defnyddio dulliau eraill o ddeall barn y cyhoedd, yn seiliedig ar samplu parhaus mewn rhai achosion, er enghraifft drwy system Rheoli Cyswllt Cwsmer. Bydd Sgwrs y Sir hefyd yn parhau, gan droi'n weithgaredd ymgysylltu parhaus yn hytrach nag ymarfer un tro. Dylai'r datblygiadau hyn fod o gymorth i wella dealltwriaeth y Cyngor o farn dinasyddion ar y Cyngor, a'r hyn sy'n eu pryderu, er mwyn i'r arolwg preswylwyr ei hun ddod yn rhan o batrwm cyffredinol ehangach o ymgysylltu â'r gymuned.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae gan y Cyngor nod tymor hir i ymgysylltu'n effeithiol gyda'i gymunedau; bydd y newidiadau arfaethedig i'r arolwg Preswylwyr yn cefnogi hyn.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r costau wedi'u nodi yn yr adroddiad, a byddant yn cael eu diwallu gan gronfa wrth gefn a sefydlwyd ar gyfer y pwrpas hwn o fewn y gwasanaeth Gwella Busnes a Moderneiddio.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les? Gellir lawrlwytho'r adroddiad Asesiad o Effaith ar Les o'r [wefan](#) a dylai gael ei gynnwys fel atodiad i'r adroddiad.

Nid oes angen AEC ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae'r Tîm Gweithredol Corfforaethol wedi bod ynghlwm â datblygiad y cynnig hwn.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Gwasanaeth wedi nodi cyllid ar gyfer cost ychwanegol yr arolwg. Byddai cyfradd ymateb ddilysach yn ystadegol o gymorth i lywio datblygiad polisïau a phenderfyniadau yn y dyfodol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae yna risg i enw da a rheoleiddio'r Cyngor os na fyddwn yn llwyddo i ddeall barn ein preswylwyr.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Nid yw'r adroddiad hwn yn gofyn am benderfyniad.

Mae rôl Archwilio o safbwynt datblygu polisi a sicrhau bod polisïau'r Cyngor yn diwallu anghenion a dyheadau preswylwyr lleol wedi'i nodi yn Adran 7 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Swyddog Cyswllt:

Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio
Ffôn: 01824 706246